

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 551/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s. r. o., Národná 17, Žilina, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Magda Poliačiková, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Cb 221/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júna 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Cb 221/2012 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ skutkový stav v sťažnosti takto opísal:

„Dňa 10. 12. 2012 som podal na Okresný súd Žilina žalobu a zaplatenie 95.186,03 EUR s príslušenstvom.

Toto konanie sa vedie na Okresnom súde Žilina pod č. k. 19Cb 221/2012.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 09. 07. 2014, teda až po uplynutí viac ako jeden a pol roka po podaní žaloby.

Následne súd rozhodol rozsudkom zo dňa 15. 03. 2016, proti ktorému som podal odvolanie.

Napriek tomu, že od vydania rozsudku dňa 15. 03. 2016 uplynul už viac ako rok (15 mesiacov), vec stále nebola postúpená odvolaciemu súdu na prejednanie môjho odvolania, čím opäť dochádza k neodôvodneným prietahom v konaní.“

3. Sťažovateľ okrem všeobecného poukázania na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa prietahov v konaní a na články v sťažnosti označených práv, ktoré mali byť postupom okresného súdu v napadnutom konaní porušené, ďalej uviedol:

„Nakoľko okresný súd právoplatne nerozhodol v období dlhšom ako štyri roky, obraciam sa s podnetom na Ústavný súd. Sťažnosť na Ústavný súd nemá povahu opravného prostriedku, ale je právnym prostriedkom umožňujúcim účastníkovi konania uchádzať sa o dosiahnutie nápravy, ak súd porušuje jeho právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.“

4. Keďže napriek uvedenému nebolo napadnuté konanie dosiaľ právoplatne skončené, sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských prav a zkladnych slobod a v čl. 38 ods. 2 Listiny zkladnych prav a slobod Okresným súdom v ilине postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 19Cb 221/2012 porušen bolo.

Okresnému súdu v ilине prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 19Cb 221/2012 konať bez zbytonych prietahov.

██████████ priznáva primeran finanne zadostuinenie vo vyške 5.000,-  (slovom pttisc ), ktor je Okresný súd Žilina povinn vyplatiť do dvoch mesiacov od pravoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Žilina je povinn uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa advokátskej kancelárii JUDr. Magda Poliačiková. advokátka, s.r.o., Nrodn 17, Žilina, vo vyške 374,80  na cet .: ██████████.

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 stavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich zkladnych prav alebo slobôd, alebo ľudských prav a zkladnych slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktor Slovensk republika ratifikovala a bola vyhlsen spôsobom ustanovenm zákonom, ak o ochrane týchto prav a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa l. 140 stavy podrobnosti o organizácii stavnho súdu, o spôsobe konania pred ním a o postaven jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Podľa  25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky . 38/1993 Z. z. o organizácii stavnho súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postaven jeho sudcov v znení neskorich predpisov (dalej len „zákon o ústavnom súde“) stavn súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zistuje, či sťažnosť splna zákonom predpísan náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

8. Podľa  25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktor je zjavne neopodstatnen.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

10. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

12. O zjavnú neopodstatnenosť s'ťažnosti, ktorou s'ťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil s'ťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú s'ťažnosť preto možno považovať tú s'ťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

13. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu s'ťažovateľa na zaplatenie sumy na základe poskytnutého plnenia odporcovi, pričom postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Cb 221/2012 mali podľa neho vzniknúť zbytočné priet'ahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej

lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

15. Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné priesťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

16. V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priesťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru), návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06).

17. Ústavný súd z predloženého súdneho spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 19 Cb 221/2012 zistil takýto priebeh napadnutého konania:

- 10. december 2012 – okresnému súdu bol doručený návrh na zaplatenie sumy 98 186,03 € na základe poskytnutého plnenia odporcovi,

- 20. marec 2013 – okresný súd vyzval sťažovateľa na predloženie rovnopisov príloh, na ktoré sa v návrhu odvoláva, a súčasne ho vyzval, aby v lehote 10 dní zaplatil súdny poplatok za návrh,

- 22. apríl 2013 – sťažovateľ podaním požiadal o oslobodenie od platenia súdneho poplatku,

- 10. máj 2013 – okresný súd vyzval sťažovateľa, aby v lehote 7 dní predložil požadované doklady k posúdeniu žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov,

- 9. júl 2013 – okresný súd uznesením vyššej súdnej úradníčky sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal,

- 26. august 2013 – sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 9. júla 2013 a súčasne oznámil, že od 2. januára 2013, keď ukončil svoje podnikanie, bude v spore vystupovať ako fyzická osoba,

- 26. september 2013 – okresný súd predložil súdny spis Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie,

- 28. november 2013 – krajský súd uznesením uznesenie okresného súdu z 9. júla 2013 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie,
- 24. január 2014 – sťažovateľ opakovane požiadal o „úplné oslobodenie od súdnych poplatkov“,
- 25. február 2014 – okresný súd uznesením sťažovateľovi priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 80 % a predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20. marca 2014,
- 5. jún 2014 – okresný súd uznesením vrátil sťažovateľovi krátenú časť súdneho poplatku,
 - okresný súd uznesením uložil odporcovi povinnosť písomne sa vyjadriť k návrhu na začatie konania v lehote 15 dní, pričom odporca sa vyjadril podaním doručeným okresnému súdu 11. júla 2014, ku ktorému zaujal stanovisko sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 5. septembra 2014,
 - 15. december 2014 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 27. február 2015, ktoré prebehlo v prítomnosti účastníkov konania ich právnych zástupcov a bolo odročené na neurčito z dôvodu posúdenia návrhu odporcu na zastavenie konania z dôvodu veci už právoplatne rozhodnutej v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 262/2008,
 - 23. marec 2015 – okresný súd uznesením zamietol návrh odporcu na zastavenie konania,
 - 29. apríl 2015 – odporca proti uzneseniu okresného súdu z 23. marca 2015 podal odvolanie a vyčíslil aj trovy právneho zastúpenia,
 - 29. máj 2015 – súdny spis bol spolu s odvolaním predložený krajskému súdu, ktorý uznesením sp. zn. 13 Cob 193/2015 z 10. novembra 2015 uznesenie okresného súdu z 23. marca 2015 potvrdil,
 - 7. január 2016 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 15. marec 2016, ktoré sa uskutočnilo, a rozsudkom rozhodol v merite veci a návrh zamietol,
 - 14. apríl 2016 – zákonný sudca požiadal o predĺženie lehoty na expedovanie rozsudku, pričom predseda súdu povolil lehotu na expedovanie rozsudku do 21. mája 2016, ktorá bola dodržaná,
 - 8. jún 2016 – okresnému súdu bolo doručené odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu z 15. marca 2016, ktoré sťažovateľ doplnil podaním z 9. júna 2016,

- 16. jún 2016 – okresný súd uznesením uložil sťažovateľovi súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý určil zaplatiť v lehote 15 dní od doručenia uznesenia,
- 6. júl 2016 – okresnému súdu bolo doručené odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu zo 16. júna 2016 vydané vyšším súdnym úradníkom,
- 2. august 2016 – okresný súd prípisom vyzval sťažovateľa, aby v lehote 15 dní predložil požadované doklady potrebné na posúdenie žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 13. september 2016 – okresný súd prípisom požiadal sociálnu poisťovňu o informáciu týkajúcu sa spôsobu vyplácania starobného dôchodku sťažovateľovi a odporcu o stanovisko k návrhu sťažovateľa,
- 24. október 2016 – sťažovateľ oznámil okresnému súdu zmenu právneho zástupcu,
- 13. apríl 2017 – okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom v celom rozsahu zamietol žiadosť žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov a potvrdil platnosť pôvodného uznesenia okresného súdu z 25. februára 2014, ktorým bolo sťažovateľovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 80 %,
- 21. apríl 2017 – sťažovateľ sa podaním vyjadril k „*vyjadreniu odporcu z 22. 09. 2016*“,
- 26. máj 2017 – okresnému súdu bolo doručené písomné vyjadrenie odporcu,
- 5. jún 2017 – okresný súd predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu,
- 6. júl 2017 – krajský súd okresnému súdu vec vrátil ako predčasne predloženú pre účel odstránenia procesných nedostatkov s tým, že následne bude vec opätovne predložená na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu.

18. Ústavný súd hodnotiac doterajší priebeh napadnutého konania konštatuje, že okresný súd v merite veci rozhodol rozsudkom z 15. marca 2016, teda po niečo vyše 3 rokoch od začiatku konania, čo ústavný súd vzhľadom na okolnosti danej veci považuje za primerané, rovnako ako žiadosť zákonného sudcu o predĺženie lehoty na expedovanie rozsudku, ktorej predseda okresného súdu vyhovel s tým, že rozsudok musí byť expedovaný najneskôr do 21. mája 2016, čo bolo okresným súdom dodržané.

19. Nasledujúci postup okresného súdu v napadnutom konaní po podaní odvolania sťažovateľom (8. jún 2016) proti rozsudku okresného súdu z 15. marca 2016 nebol

podľa názoru ústavného súdu úplne optimálny, resp. celkom bez priet'ahov. O uvedenom svedčí najmä nečinnosť okresného súdu pred vydaním uznesenia z 13. apríla 2017, no v celom kontexte veci ústavný súd vyhodnotil túto nečinnosť ako ojedinelú, ktorá nedosahuje intenzitu porušenia v s'ťažnosti označených práv s'ťažovateľa.

Obdobne ústavný súd hodnotí aj okolnosť vrátenia súdneho spisu krajským súdom okresnému súdu (6. júl 2017), aby napravil vzniknuté procesné pochybenie a vec následne opätovne predložil na rozhodnutie krajskému súdu.

20. Vzhľadom na uvedené ústavný súd s'ťažnosť s'ťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Cb 221/2012, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

21. Keďže s'ťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi s'ťažovateľa na ochranu ústavnosti v nej uplatnenými nezaoberal.

22. Ústavný súd napokon dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí s'ťažovateľ v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania po vrátení veci z krajského súdu dochádzalo k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú s'ťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2017